

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Р. С. М.
Р. С. М.
Дирекција за технолошки индустриски развојни зони
Дирекција за технолошки индустриски развојни зони

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ РАЗВОЈНИ ЗОНИ

развојни зони
like industriale

Бр. 01-1116/1
03.08.22 год./viti

Republic of
NORTH MACEDONIA

OTIDZ FREE ZONES

ГОДИШЕН ПЛАН
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА И ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ВО
ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ РАЗВОЈНИ ЗОНИ
ЗА 2022 ГОДИНА

Скопје, 2022 година

1. Вовед

Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони превзема обврска за спроведување на политика на нула-толеранција за мито и корупција, се обврзува да дејствува професионално, фер и со интегритет во сите свои активности и деловни односи и е посветена кон спроведување на ефективни системи за спречување на корупција.

Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони е меѓу првите институции во Република Северна Македонија која го имплементираше меѓународниот **Стандард за спречување корупција ISO 37001:2016 – Систем за управување со антикорупција** и има донесено Политика за спречување на корупцијата.

Поради тоа успешноста во справувањето со корупцијата, бескомпромисната и не селективната борба против овој вид на криминал е апсолутен приоритет на нашата институција.

Интегритетот е прашање кое е од суштествено значење кој има влијание на легитимитетот и капацитетот за ефикасно исполнување на основната мисија, визија и целта на работењето на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони.

Интегритетот е квалитет на дејствување во согласност со општоприфатените морални вредности и норми во корист на јавниот интерес и со корупцијата се две спротивставени појави, при што секое коруптивно дејство подразбира кршење на интегритетот.

Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони ги почитува сите релевантни закони поврзани со спречување на корупција и мито, како и сите релевантни закони за финансиско работење, внатрешна ревизија, заштита на дојавувачи и општите закони за вработени во јавниот сектор и административни службеници.

Раководството и сите вработени во Дирекцијата се должни постојано да се однесуваат етички и во процесот на извршување на нивните работни задачи се должни совесно, одговорно, стручно и непристрасно да ги почитуваат и спроведуваат законските прописи, подзаконски акти и интерните документи на Дирекцијата.

Сите вработените се подеднакво посветени преку промовирање на културата на спречување на корупцијата и судирот на интереси да се олесни откривањето на случаите на корупција и обезбеди навремено и правилно решавање на таквите случаи.

2. Цел

Основна цел на донесувањето на овој Годишен план е зајакнување на интегритетот и борбата против корупцијата, како и јакнење на системите на превенција и репресија од корупцијата и судирот на интереси, дефинирање на правците на јакнење на капацитетите и независноста на институцијата во спроведување на законските овластувања преку развој на концептот на интегритет.

3. Што е корупција

Под корупција во Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони се подразбира:

- злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба со цел да се оствари корист директно или преку посредник за себе или некој друг;
- пасивна корупција е намерно делување на службеното лице, кое директно или преку посредник бара или прима корист од било каков вид за себе или за трето лице, или прифаќа ветување на ваква корист, со цел да делува или да се воздржува од делување во согласност со своите обврски или да ги врши своите надлежности спротивно на службените обврски;
- активна корупција е намерно делување на кое било лице кое директно или преку посредник ветува или дава корист од било каков вид на службено лице, за него или за трето лице, со цел да делува или да се воздржува од делување во согласност со неговите обврски или да ги врши неговите надлежности спротивно на службените обврски;
- Корист претставува остварување на секој вид материјална или нематеријална придобивка, погодност или предност за себе или за друг.
- Судир на интереси подразбира состојба во која службеното лице има свој приватен интерес што влијае или би можело да влијае врз непристрасно вршење на неговите јавни овластувања и службени должности.

Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони е посветена на одржување на високи правни, етички и морални стандарди, почитување на принципите на интегритет, објективност и непристрасност и со својот начин на работа се бори против корупцијата и судирот на интереси.

4. Правни прописи од областа на корупцијата

Во Република Северна Македонија постојат неколку закони кои се однесуваат на корупцијата меѓу кои најзначајни се: Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, Кривичниот законик, Законот за заштита на укажувачи и Законот за лобирање. Во заложбите на меѓународната заедница во борбата против корупцијата се донесени Конвенцијата на обединетите нации против корупција и Цивилн конвенција за спречување корупција. Нашата држава ги има ратификувано овие меѓународни документи и истите се дел од домашното законодавство.

5. Антикорупциска политика – политика за интегритет на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони

Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони превзема обврска за спроведување на политика на нула-толеранција за мито и корупција, се обврзува да дејствува професионално, фер и со интегритет во сите свои активности и деловни односи и е посветена кон спроведување на ефективни системи за спречување на корупција.

Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони ги почитува сите релевантни закони поврзани со спречување на корупција и мито, како и сите релевантни закони за финансиско работење, внатрешна ревизија, заштита на дојавувачи и општите закони за вработени во јавниот сектор и административни службеници.

Дирекцијата поттикнува анонимно пријавување на случаи на корупција.

Дирекцијата е насочена кон заштита на оние кои ќе пријават сомнеж за корупција или поради одбивање на мито со добра намера. Се забранува откривање или овозможување откривање на идентитет на укажувач, освен кога тоа се бара со судска одлука.

Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони е посветена кон примена на највисоки стандарди на отвореност, интегритет и одговорност.

Вработените од Дирекцијата може да примаат и даваат подароци и гостопримство од трети страни кои се во линија на одредбите од Прирачникот за вработени и поврзаните процедури од системот за управување во Дирекцијата.

Подароци кои се условени со противвредност и/или противуслуга кон трети лица, односно привлекуваат обврска на вработен во Дирекцијата да вети нешто во корист на трета страна или да направи нешто во корист на трета страна, што инаку не би смеел да го даде, вети или направи се недозволен.

Дирекцијата организира тренинзи за своите вработени со цел обука и запознавање на вработените со механизмите за спречување на корупција.

Политиката за спречување корупција и Прирачникот за вработени за спречување на корупција, се однесуваат на сите вработени и ангажирани лица на сите нивоа во Дирекцијата, како и на сите поврзани лица.

Определбата на Дирекцијата за нула толеранција за мито и корупција е споделена со сите вработени, ангажирани лица и поврзани лица, добавувачи и корисници од самиот почеток на соработката со нив и со нив се споделуваат сите промени во Политиките направени потоа.

Дирекцијата постојано ќе следи и доколку има потреба ќе направи промени каде што е потребно со цел подобрување на системот за спречување на корупција и усогласување со релевантните локални закони.

6. Области каде најчесто постои ризик од корупција

Дирекцијата ќе го развива воспоставениот систем на проценка на ризик од појава на корупција во сите сегменти од нејзиното работење. Изготвувањето на вакви проценки во голема мера ќе го стесни коруптивниот простор и ќе овозможи механизмите за надзор и контрола во работата да бидат поефикасни во превенирањето но и во откривањето на случаите на корупција.

Внатрешната или надворешната слабост или постапка од било кој вид која претставува можност за појава на корупција во рамките на Дирекцијата, ќе биде дел од анализите и процесот на управување со ризици од корупција, кои ќе ја зајакнуваат отпорноста на институцијата од овие појави.

Области каде начесто постои ризик од корупција во Дирекцијата се постапките за вработување и унапредување, постапките за јавни набавки и финансиското управување и контрола.

За проценка и идентификација на ризичните места подложни на корупција ќе бидат раководителите на организационите единици. Со цел јакнење на индивидуалниот и институционалниот капацитет во постапката на само – проценка на високоризичните процеси во Дирекцијата секоја година се изготвува Регистер на ризици кој ги содржи следните податоци:

- Идентификуван ризик;
- Сериозност на ефектот;
- Веројатност на негово појавување;
- Вид на ризик;
- Одговорните лица и
- Мерките за отстранување.

Регистарот на ризици кој го изработува Дирекцијата е составен дел на имплементираниот стандард ISO 37001:2016

7. Активности за спречување на корупција

1. Почитување на Уставот и Законите на Република Северна Македонија;
2. Јакнење на интегритетот на вработените;
3. Почитување на воведените процедури за работа и извршување на работните должности согласно меѓународниот Стандард за спречување корупција ISO 37001:2016 и Системот за управување со квалитет во работата ISO 9001: 2015;
4. Почитување на Кодексот на административни службеници, Кодексот за етички стандарди на Дирекцијата, Кодексот за етичко однесување на членовите на Владата на Република Северна Македонија и носителите на јавните функции именувани од страна на Владата на РСМ;
5. Превземање дисциплински мерки против лица кои се однесуваат коруптивно, недозволиво, незаконски и неетички.
6. Веднаш ќе ги разгледува сите случаи за сомневање за корупцијата и судирот на интереси или вистински настаната корупцијата и судирот на интереси со цел подобрување на системот на внатрешна контрола.
7. Ќе спроведува политика на нулта толеранција за корупцијата и судирот на интереси и ќе воспостави јак систем за контрола во спречувањето и откривањето на корупцијата и судирот на интереси, до најголем можен степен, како и за намалување на нивниот ефект, доколку се случат.

Дирекција за технолошки индустриски
развојни зони
Директор
Јован Деспотовски

